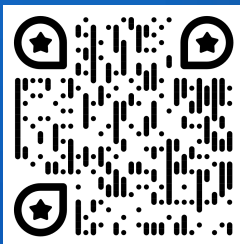

คู่มือปฏิบัติการควบคุมภายใน

คู่มือควบคุมภายใน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน
อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
www.tasaton.go.th

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตร ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตร ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

ซึ่งควบคุมภายในถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัด และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต

“การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

“ความเสี่ยง” หมายความว่า ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

ขอบเขตการใช้ มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ จัดทำขึ้นสำหรับหน่วยงานของรัฐ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำระบบควบคุมภายในให้เหมาะสมกับลักษณะขนาด และความซับซ้อนของงานในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ และมีการติดตามประเมินผลการปรับปรุงการควบคุมภายในให้เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งมีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

๑.ด้านการดำเนินงาน (Operations Objective) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง การทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

๒.ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน และไม่ใช้การเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นทางราชการ

๓.ด้านการปฏิบัติการตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน

การควบคุมภายในจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

๑.สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) ประกอบด้วย ๕ หลักการ

- ความซื่อตรงและจริยธรรม
- มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน
- โครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
- ความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- บุคลากรที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุม

ภายใน

๒.การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ประกอบด้วย ๕ หลักการ

- ระบุวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานไว้ชัดเจน และเพียงพอ
- ระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่าง

ครอบคลุม

- พิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต ที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์
- ระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการ

ควบคุมภายใน

๓.กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) ประกอบด้วย ๓ หลักการ

-ระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

-ระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

-จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

๔.สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ประกอบด้วย ๓

หลักการ

-จัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

-มีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

-มีการสื่อสารกับบุคคลภายในนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๕.กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities) ประกอบด้วย ๒ หลักการ

- ระบุ พัฒนาและการดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน และหรือการประเมินผลเป็นรายครั้ง ตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

- ประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญของหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒ ในหน่วยงานของรัฐจัดวางระบบการควบคุมภายใน โดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการจัดวางระบบควบคุมภายในให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่ได้ปรับโครงสร้างองค์กรใหม่จัดวางระบบควบคุมภายในให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่จัดตั้งใหม่ หรือที่ปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ แล้วรายงานผลดำเนินการตามแบบ วก. และแบบ วก. ให้ผู้กำกับดูแลภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จัดวางระบบควบคุมภายในแล้วเสร็จ

ข้อ ๔ ให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้มีการนำมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ใช้เป็นแนวทางในการจัดวางระบบควบคุมภายในและประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานรัฐ

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งโดยมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) อำนวยการในการประเมินผลการควบคุมภายใน
- (๒) กำหนดแนวทางการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) รวบรวม พิจารณากลับกรอง และสรุปผลการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- (๔) ประสานงานการประเมินผลการควบคุมภายในกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
- (๕) จัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๖ รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ระดับหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย

- (๑) การรับรองการจัดวางระบบการควบคุมภายในของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (แบบ วก.๑)
- (๒) รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน (แบบ วก.๑) โดยอย่างน้อยต้องแสดงข้อมูล

ดังนี้

๒.๑ ภารกิจกรมตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินงานที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ

๒.๒ วัตถุประสงค์การดำเนินงานตาม ข้อ ๒.๑

๒.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ

๒.๔ ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม

ภายใน

๒.๕ กิจกรรมการควบคุมที่สำคัญที่เกี่ยวข้องความเสี่ยง ข้อ ๒.๔

๒.๖ ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมการควบคุม ตามข้อ ๒.๕

ข้อ ๗ ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งรายงานการจัดวางระบบควบคุมภายใน ระดับหน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๖ ให้ผู้กำกับดูแลภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จัดวางระบบการควบคุมภายในแล้วเสร็จ

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ระดับ หน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย

(๑) การรับรองการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ ที่กระทรวงการคลังกำหนด (แบบ ปค.๔) ประกอบด้วย

(๒) การประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) ประกอบด้วย

๒.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม

๒.๒ การประเมินความเสี่ยง

๒.๓ กิจกรรมการควบคุม

๒.๔ สารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๕ กิจกรรมการติดตามผล

(๓) การประเมินผลการควบคุมภายในของภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินงานที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ (แบบ ปค.๕)

(๔) ความเห็นของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการสอบทานการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (แบบ ปค.๖)

สภาพแวดล้อมการควบคุม : สิ่งรอบตัวที่ส่งผลให้การทำงานประสบผลสำเร็จ หรือขัดขวางทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ

การประเมินความเสี่ยง : ระบุกิจกรรมภารกิจใน แบบ ปค.๕ ทุกกระบวนการที่มีความเสี่ยง (ปัญหา) มาเขียนเรียงกันให้ครบ พร้อมระบุระดับความเสี่ยงด้วยว่า ความเสี่ยงนั้นๆอยู่ในระดับ ๕ ระดับ สูงมาก สูง กลาง (ต่ำ และต่ำมาก ไม่ต้องเขียน ปค. ๕ เนื่องจากไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน)

: ผลการประเมิน สรุปว่ายังมีความเสี่ยงอยู่ที่กิจกรรม มีการควบคุมเพียงพอเหมาะสม ความเสี่ยงลดลงก็กิจกรรม มีที่ต้องปรับปรุง ต้องกำหนดการควบคุมเพิ่มเติมก็กิจกรรม

กิจกรรมการควบคุม : ระบุกิจกรรมที่ต้องมีการควบคุมเพิ่มเติม หรือต้องปรับปรุงการควบคุม
: ผลการประเมิน สรุปว่ามีกิจกรรมที่ต้องปรับปรุงการควบคุม ใส่วิธีการที่ต้องควบคุมเพิ่มเติม

สารสนเทศและการสื่อสาร : กิจกรรมที่อยู่ในสามหัวข้อแรก มีการนำสารสนเทศและการสื่อสารอะไรไปสนับสนุน ระบุว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้หรือไม่

กิจกรรมการติดตามผล : วิธีการแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรมการควบคุมครั้งสุดท้ายได้ทำสำเร็จหรือไม่

: สรุปว่าติดตามแบบไหน

: กิจกรรมที่บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมจะปรากฏรายการตรงกับ แบบติดตาม ปค.๕ ของแต่ละสำนัก/กอง

การใช้รูปแบบรายงาน

๑. รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

๑.๑ แบบรายงาน วค.๑

หนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งใหม่หรือปรับโครงสร้างใหม่

๑.๒ แบบรายงาน วค.๒

รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อกำหนดภารกิจ/กิจกรรม/งาน พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงาน ประสงค์ กิจกรรมการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๒. รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

๒.๑ แบบรายงาน ปค.๑

หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติฯ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ วรรคสาม ซึ่งรวมถึงองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

๒.๒ แบบรายงาน ปค.๒

หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กรณีกระทรวงเจ้าสังกัดส่งรายงานต่อกระทรวงการคลัง หรือจังหวัดส่งรายงานในภาพรวมจังหวัดต่อกระทรวงการคลัง

๒.๓ แบบรายงาน ปค.๓

หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมใน (กรณีหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ในสังกัดกระทรวง)

๒.๔ แบบรายงาน ปค.๔

แบบรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๒.๕ แบบรายงาน ปค.๕

แบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๒.๖ แบบรายงาน ปค.๖

แบบรายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

การจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

ระดับส่วนงานย่อย

๑.แบบ ปค.๔

๒.แบบ ปค.๕

ระดับองค์กร

๑.แบบ ปค.๑

๒.แบบ ปค.๔

๓.แบบ ปค.๕

ผู้ตรวจสอบภายใน

๑.แบบ ปค.๖

ข้อ ๙ การรายงาน

จัดส่ง แบบ ปค.๑ / แบบ ปค.๔/ แบบ ปค.๕/แบบ ปค.๖ ให้ผู้กำกับดูแลภายในระยะเวลาที่ผู้กำกับดูแลกำหนด ก่อน ๙๐ วัน

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบล จัดส่งให้นายอำเภอ

-อำเภอรอบรวมและสรุปรายงานระดับอำเภอส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

(๒) เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

-สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และสำเนาให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๓) ให้คณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีขึ้นดำเนินการรวบรวมการสรุปรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในที่ได้รับ มาจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในภาพรวมของจังหวัด เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม และส่งให้กระทรวงการคลัง ภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สิ้นปีงบประมาณ

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทำสะท้อนได้กำหนดค่าความเสี่ยงของระบบควบคุมภายใน ดังนี้

ค่าความเสี่ยง	ระดับ ๑ - ๔	เท่ากับค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ไม่ต้องควบคุมภายใน
ค่าความเสี่ยง	ระดับ ๕ - ๙	เท่ากับความเสี่ยงระดับกลาง	ไม่ต้องควบคุมภายใน
ค่าความเสี่ยง	ระดับ ๑๐ - ๒๐	เท่ากับความเสี่ยงระดับสูง	ต้องนำไปควบคุมภายใน
ค่าความเสี่ยง	ระดับ ๒๑ - ๒๕	เท่ากับความเสี่ยงระดับสูงมาก	ต้องนำไปควบคุมภายใน

หลักการ นำค่าความเสี่ยงที่จัดเรียงลำดับความเสี่ยงในช่องสุดท้ายเรียบร้อยแล้ว ไปจัดทำแบบ ปค.๕ ของตนเองตามลำดับในแต่ละส่วนราชการ

การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง ให้พิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (ความถี่ของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง) และผลกระทบของความเสี่ยง (ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) จากระดับความเสี่ยง ต่ำ ปานกลาง สูง สูงมาก มาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงภายหลังจากที่ได้ประเมินความเสี่ยงมาแล้ว โดยพิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

แผนภูมิความเสี่ยง

ผลกระทบ	๕					
	๔					
	๓					
	๒					
	๑					
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาส				

กรอบการกำหนดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone)

แนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

- **ข้อ 9 วรรค 2** ให้คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐ (1) **กรณีจังหวัด** ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เสนอรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ **ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม ภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ**
- **ข้อ 9 วรรค 3** กำหนดให้คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐของ**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล** เสนอรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในฯ **ต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาลงนาม และจัดส่งให้นายอำเภอ** เพื่อให้คณะกรรมการที่นายอำเภอจัดให้มีขึ้น ดำเนินการ**รวบรวมและสรุปรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในดังกล่าวมาจัดทำ** รายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของ**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับอำเภอ** และส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- **ข้อ 9 วรรค 4** กำหนดให้คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐของ**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเทศบาลเมือง เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด** เสนอรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในฯ **ต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาลงนาม และจัดส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด** ภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ที่ ๓

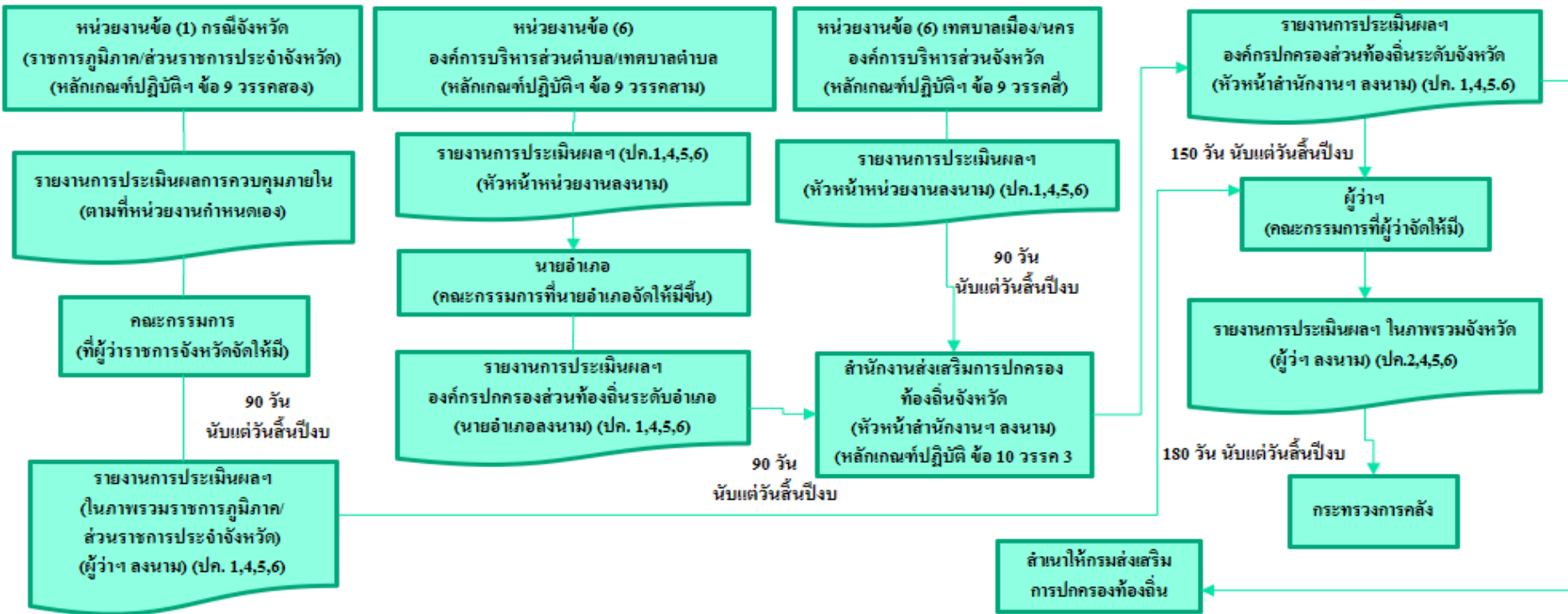
หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

- **ข้อ 10 วรรค 3** ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับตามข้อ 9 วรรค 3 และวรรค 4 มาจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด แล้วเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และสำเนาให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย
- **ข้อ 10 วรรค 4** ให้คณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีขึ้น ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในภาพรวมจังหวัด เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม และส่งให้กระทรวงการคลังภายใน 180 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ที่มา

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

แบบฟอร์มการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.4 และ แบบ ปค.5)

ชื่อหน่วยงาน.....(๑).....
รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด .....(๒).....

ปก.4

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อเสนอ
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	....
๒. การประเมินความเสี่ยง	....
๓. กิจกรรมการควบคุม	....
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	....
๕. การติดตามประเมินผล	....

ผลการประเมินโดยรวม (๕)

ลายมือชื่อ.....(๖).....

ตำแหน่ง.....(๗).....

วันที่.....(๘)..... เดือน..... พ.ศ. ....

สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำอธิบายแบบรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.4) 4)

- (1) ชื่อหน่วยงาน ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐที่ประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ
- (2) สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด ระบุวันเดือนปีสิ้นสุดรอบระยะเวลาการดำเนินงานประจำปีที่ประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- (3) องค์ประกอบการควบคุมภายใน ระบุองค์ประกอบการควบคุมภายใน 5 องค์ประกอบ
- (4) ผลการประเมิน/ข้อสรุป ระบุผลการประเมิน/ข้อสรุปของแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในพร้อมความเสี่ยงที่ยังมีอยู่/จุดอ่อน
- (5) ผลการประเมินโดยรวม สรุปผลการประเมินโดยรวมขององค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ
- (6) ลงลายมือชื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- (7) ระบุตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- (8) ระบุวันเดือนปีที่รายงาน

สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ตัวอย่าง

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน/ข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม หน่วยงานของรัฐได้สร้างบรรยากาศของการควบคุมภายในเพื่อแสดงให้เห็นถึง (๑) การยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม (๒) ผู้กำกับดูแลของหน่วยงาน แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาปรับปรุงการควบคุมภายใน (๓) จัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล (๔) แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐ (๕) กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ	สภาพแวดล้อมการควบคุมของหน่วยงานของรัฐในภาพรวม มีความเหมาะสม โดยมีบรรยากาศของการควบคุมภายใน ดังนี้ - ผู้บริหารของหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับการให้บุคลากรในหน่วยงาน ดำเนินตาม ค่านิยม และ อัตลักษณ์ของกรมบัญชีกลาง และ กระทรวงการคลัง โดยมุ่งเน้นความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ สามัคคี และมีจิตบริการ และผู้บริหารได้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละ รับผิดชอบต่อการทำงาน มีความรักสามัคคีในองค์กร - ผู้บริหารของหน่วยงานและหัวหน้ากลุ่มงาน มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ โดยจะมีการรายงานให้ผู้บริหารตามลำดับชั้นเหนือกว่า ได้รับทราบเป็นระยะ ๆ - กรมบัญชีกลาง มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน และทุกตำแหน่งงานมีคำอธิบายลักษณะงาน (Job Description) ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และนอกเหนือจากการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ยังจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงาน - มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานภายในกรมบัญชีกลาง - มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร และมีคำสั่งมอบหมายงานอย่างชัดเจน บุคลากรแต่ละคนทราบบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบรวมทั้ง ครอบคลุมถึงหน้าที่รับผิดชอบ - มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและถ่ายทอดตัวชี้วัดทั้งในระดับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติ - กรมบัญชีกลางมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาปฏิบัติงาน และกำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และการโยกย้ายตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดและบุคลากรในหน่วยงานมีเพียงพอกับปริมาณงาน ตลอดจนมีการส่งบุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และนำผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมมาประกอบในการเลื่อนเงินเดือน

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน/ข้อสรุป
๒. การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานของรัฐได้มีการประเมินความเสี่ยงที่จะมีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนี้ (๖) หน่วยงานระบุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ (๗) หน่วยงานระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น (๘) หน่วยงานพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดจากรุจจริต เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ (๙) หน่วยงานระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน	สำนักงานคลังจังหวัด มีการประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม สามารถวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ แต่ควรเพิ่มโอกาสให้บุคลากรร่วมกันดำเนินการวิเคราะห์ถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ดังนี้ - มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งมีการระบุเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของกรมบัญชีกลาง - ผู้บริหารมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงาน เป็นผู้กำกับ ดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่มงาน เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงการเกิดทุจริตในการปฏิบัติงาน - มีการประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลง เช่น การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานว่าจะมีผลกระทบต่อการทำงานในแต่ละกิจกรรมตามภารกิจของกลุ่มงาน บางกลุ่มงานจึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ทำให้สามารถทำงานทดแทนกันได้หากเกิดความเปลี่ยนแปลง
๓. กิจกรรมการควบคุม หน่วยงานของรัฐมีกิจกรรมการควบคุมภายในเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้ (๑๐) หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (๑๑) หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ (๑๒) หน่วยงานจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมโดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง	สำนักงานคลังจังหวัด มีกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสม สามารถลดและป้องกันความเสี่ยงได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนี้ - สำนักงานคลังจังหวัด มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมภายใน เพื่อลดความเสี่ยง หรือควบคุมความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมีคำสั่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การมอบหมายงานให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นลายลักษณ์อักษร - ยังขาดการพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้านเทคโนโลยี - มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมอยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

ตัวอย่าง

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน

ผลการประเมิน/ข้อสรุป

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร

หน่วยงานของรัฐมีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนี้

(๑๓) หน่วยงานจัดทำ/จัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้ปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๑๔) หน่วยงานมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึง วัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายใน ซึ่งจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๑๕) หน่วยงานสื่อสารกับบุคลากรภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

สำนักงานคลังจังหวัด มีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนี้

- มีสารสนเทศที่สนับสนุนการทำงาน เช่น ข้อมูลด้านการเบิกจ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบ กฎหมาย หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ แนวทางปฏิบัติ คู่มือการดำเนินงาน เป็นต้น สามารถค้นหาและนำมาสนับสนุนการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

- มีการสื่อสารภายในหน่วยงานกับผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมการควบคุมภายใน เพื่อให้ทราบและปฏิบัติตามที่กำหนด เช่น การประชุมประจำเดือน การประชุมภายในกลุ่มงาน

- สื่อสารกับบุคลากรภายนอก โดยแจ้งเป็นหนังสือ / ประชุมชี้แจง / ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว

๕. การติดตามประเมินผล

เป็นการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน การประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือประเมินผลทั้ง ๒ วิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

(๑๖) หน่วยงานของรัฐระบุ พัฒนาและดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

(๑๗) หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานคลังจังหวัด มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่เหมาะสม แต่ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น ดังนี้

- เนื่องจากกิจกรรมการควบคุมภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แยกดำเนินการตามภารกิจของแต่ละกลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มงานจึงประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานภายในกลุ่มงานของตนเอง

- ขาดการสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อผู้บริหาร ทำให้ยังคงมีความเสี่ยงที่เหลือ ทำให้ต้องมีการปรับปรุงการควบคุมภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ตัวอย่าง

ผลการประเมินโดยรวม

สำนักงานคลังจังหวัดมีองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพแต่ยังไม่เพียงพอ บางหลักการยังต้องเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานในภารกิจต่างๆ บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ โดยจากการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ทั้ง ๕ องค์ประกอบ ของสำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า องค์ประกอบที่ ๑ และองค์ประกอบที่ ๔ มีความพร้อมและครบถ้วนมากที่สุด สำหรับองค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานควรให้บุคลากรทั้งหมดมีส่วนร่วมในการร่วมกันวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และควรมีการพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้านเทคโนโลยี ในองค์ประกอบที่ ๓ รวมทั้งควรมีการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ในองค์ประกอบที่ ๕

ลายมือชื่อ.....

(ชื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ชื่อหน่วยงาน.....(๑).....

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด .....(๒).....

ปก.5

(๓) ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินการ หรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	(๔) ความเสี่ยง	(๕) การควบคุมภายใน ที่ยังมีอยู่	(๖) การประเมินผล การควบคุมภายใน	(๗) ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่	(๘) การปรับปรุงการควบคุม ภายใน	(๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าสูง						
๓. ภารกิจ..... ชื่องาน..... วัตถุประสงค์.....						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้ มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน						
๓. ภารกิจ..... ชื่องาน..... วัตถุประสงค์.....						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์						
๓. ภารกิจ..... ชื่องาน..... วัตถุประสงค์.....						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : เสริมสร้างพลังทางสังคม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี						
๓. ภารกิจ..... ชื่องาน.....						

ส่วนราชการส่วนภูมิภาค และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้ระบุ...

1. วิเคราะห์ว่า งาน สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด/ภารกิจสนับสนุนใด
2. ชื่อภารกิจ : วิเคราะห์ว่าสอดคล้องกับภารกิจใดของหน่วยงาน
3. ชื่องาน : ระบุชื่องาน
3. วัตถุประสงค์ : ระบุวัตถุประสงค์ของงาน

ลายมือชื่อ .....(๑๐).....
ตำแหน่ง .....(๑๑).....
วันที่ ....(๑๒).... เดือน ..... พ.ศ. ....

(๓) ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินการ หรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	(๔) ความเสี่ยง	(๕) การควบคุมภายใน ที่ยังมีอยู่	(๖) การประเมินผล การควบคุมภายใน	(๗) ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่	(๘) การปรับปรุงการควบคุม ภายใน	(๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐาน การพัฒนาอย่างยั่งยืน ๑. ภารกิจ..... ชื่องาน..... วัตถุประสงค์..... ภารกิจสนับสนุน : ด้านการเงินการบัญชี พัสดุ และ อื่น ๆ ๑. ภารกิจ..... ชื่องาน..... วัตถุประสงค์.....			การประเมินผล (๖) - กรณีเพียงพอ ช่องที่ ๗ - ๙ ไม่ต้องระบุ - กรณีไม่เพียงพอ ระบุช่อง ๗ - ๙ ด้วย (ระบุความเสี่ยงที่ยังมีอยู่/ การปรับปรุงควบคุมภายใน/ หน่วยงานและเวลาแล้วเสร็จ)			ปก.5

ระบุภารกิจของหน่วยงาน
ที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์
การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
หรือภารกิจสนับสนุน
ด้านการเงินการบัญชี พัสดุ
และ อื่น ๆ

ระบุความเสี่ยง
สำคัญของ
แต่ละภารกิจ

ระบุการควบคุม
ภายในของ
แต่ละภารกิจ
เพื่อลดหรือควบคุม
ความเสี่ยง
ที่ดำเนินการอยู่
เช่น ขั้นตอน/
วิธีปฏิบัติงาน/
กฎเกณฑ์

ระบุ
การประเมินผล
การควบคุมภายใน
ว่ามีความเพียงพอ
และปฏิบัติตาม
อย่างต่อเนื่อง
หรือไม่

ระบุความเสี่ยง
ที่ยังมีอยู่
ซึ่งมีผลกระทบ
ต่อการบรรลุ
วัตถุประสงค์
ของแต่ละภารกิจ

ระบุการปรับปรุง
การควบคุมภายใน
เพื่อป้องกัน
หรือลดความเสี่ยง
ในปีงบประมาณ
ถัดไป

ระบุชื่อหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบ
การปรับปรุง
การควบคุมภายใน
และกำหนดระยะเวลา
แล้วเสร็จ (เดือนและปี)

คำอธิบายแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.5)

- (1) ชื่อหน่วยงาน ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐที่ประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ
- (2) สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด ระบุวันเดือนปีสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานประจำปีที่ประเมินผลการควบคุมภายใน
- (3) ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์
ให้ระบุภารกิจของหน่วยงานที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจ และภารกิจสนับสนุน ดังต่อไปนี้
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าสูง
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : เสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน
ภารกิจสนับสนุน : ด้านการเงินการบัญชี พัสดุ และ อื่น ๆ
- (4) ความเสี่ยง ระบุความเสี่ยงสำคัญของแต่ละภารกิจ
- (5) การควบคุมภายในที่มีอยู่ ระบุการควบคุมภายในของแต่ละภารกิจ เพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง เช่น ขั้นตอน วิธีปฏิบัติงาน กฎเกณฑ์
- (6) การประเมินผลการควบคุมภายใน ระบุผลการประเมินผลการควบคุมภายในว่ามีความเพียงพอและปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องหรือไม่
- (7) ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ ระบุความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละภารกิจ
- (8) การปรับปรุงการควบคุมภายใน ระบุการปรับปรุงการควบคุมภายในเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงตาม (7) ในปัจจุบันประมาณ
- (9) หน่วยงานที่รับผิดชอบ/กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการปรับปรุงการควบคุมภายในและกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
- (10) ลงลายมือชื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- (11) ระบุตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- (12) ระบุวันเดือนปีที่รายงาน

ตัวอย่าง “หน้าที่/อำนาจ” ใช้ประกอบการจัดทำ ปค.5

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๑ ก หน้า ๖
ราชกิจจานุเบกษา ๓ เมษายน

กฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พ.

- ข้อ ๒๘ สำนักงานคลังจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับ ตรวจสอบ และอนุมัติการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
  - (๒) จัดทำรายงานการเงินการคลังของจังหวัด
  - (๓) ให้คำปรึกษาด้านการบัญชี การตรวจสอบภายใน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ด้านการเงินการคลัง และการพัสดุภาครัฐแก่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ
  - (๔) เร่งรัดและติดตามการใช้จ่ายเงินของจังหวัด
  - (๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๙ ให้สำนักงานคลังเขต ๑ - ๙ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๙ ยังคงมีอยู่จนกว่าจะมีประกาศรัฐมนตรีตามข้อ ๓ ก. ราชการบริหาร ส่วนกลาง (๒๑) - (๒๙) แห่งกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
อภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ชื่อส่วนงานย่อย..... ก

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด.....30... เดือน..... กันยายน..... พ.ศ.....2566.....

ปก.5

ตัวอย่าง

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนดำเนินการหรือภารกิจอื่นๆที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุม	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ภารกิจสนับสนุน : ด้านการเงิน การบัญชี พัสดุ และ อื่น ๆ ภารกิจ : เรงรัดและติดตามการใช้จ่ายเงินของจังหวัด ชื่องาน : การเรงรัดและติดตามการใช้จ่ายเงินของจังหวัด วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผลการใช้จ่ายและเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด	หน่วยงานก่อนนี้ผู้กพันล่าช้าเนื่องจากไม่ได้เตรียมความพร้อมจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้าส่งผลต่อการใช้จ่ายและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมของจังหวัดไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด	1.แต่งตั้งคณะกรรมการเรงรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และแต่งตั้งคณะทำงานช่วยเหลือการปฏิบัติงานเรงรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณฯ 2.จัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการเรงรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3.จัดประชุมเรงรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของจังหวัด	การควบคุมภายในมีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เพียงพอเนื่องจากบางหน่วยงานยังก่อนนี้ผู้กพันล่าช้า	หน่วยงานก่อนนี้ผู้กพันล่าช้า เนื่องจากรอรับการจัดสรรงบประมาณมาก่อน จึงค่อยเริมดำเนินโครงการ	1. จัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานทราบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้า พร้อมให้คำปรึกษา 3. มอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานคลังจังหวัดรับผิดชอบ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษารายหน่วยงานอย่างใกล้ชิด	สนง.คลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ก.ย. 67

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนดำเนินการหรือภารกิจอื่นๆที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผล การควบคุม	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ภารกิจสนับสนุน : ด้านการเงิน การบัญชี พัสดุ และ อื่น ๆ ภารกิจ : ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ชื่องาน : การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ทะเบียนคุมทรัพย์สินของหน่วยงานมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงกับรายการทรัพย์สินในระบบ GFMS 2. เพื่อให้สามารถจำแนกจำนวนทรัพย์สินตามแหล่งที่มาของการได้มาซึ่งทรัพย์สิน	1. การซ่อมบำรุงทรัพย์สินด้านหลังทะเบียนคุมทรัพย์สินเฉพาะรถราชการเท่านั้น 2. เจ้าหน้าที่ไม่ได้คำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน 3. การจัดเก็บทะเบียนคุมทรัพย์สินไม่ได้แยกเป็นหมวดหมู่ตามชนิดลักษณะของทรัพย์สิน ทำให้ค้นหาและตรวจสอบยาก	1. มีการตรวจสอบทะเบียนคุมทรัพย์สินกับรายการทรัพย์สินที่มีอยู่หลังสิ้นปีงบประมาณของทุกปี 2. มีการตรวจสอบการบันทึกข้อมูลครุภัณฑ์ลงช่องต่าง ๆ ของทะเบียนคุมทรัพย์สิน 3. การจัดเก็บทะเบียนคุมทรัพย์สินแยกเป็น 2 ประเภท คือ ครุภัณฑ์ตามเกณฑ์และครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์	การควบคุมภายในมีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เพียงพอ	1. เจ้าหน้าที่บันทึกประวัติการซ่อมบำรุงรถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ เนื่องจากการบันทึกประวัติการซ่อมบำรุงรถราชการให้ใช้แบบ 6 ท้ายระเบียบฯรถราชการซึ่งกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ 2. เจ้าหน้าที่ไม่ได้คำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน 3. การจัดเก็บทะเบียนคุมทรัพย์สินแยกเป็น 2 ประเภท คือ ครุภัณฑ์ตามเกณฑ์และครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้ค้นหาและตรวจสอบยาก	1. ตรวจสอบรายการทรัพย์สินในทะเบียนคุมทรัพย์สินกับระบบ GFMS 2. ชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ให้บันทึกประวัติการซ่อมบำรุงทรัพย์สินด้านหลังทะเบียนคุมทรัพย์สิน และบันทึกประวัติการซ่อมบำรุงรถราชการตามแบบ 6 ท้ายระเบียบฯรถราชการซึ่งกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว 3. จัดทำคู่มือวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินประจำปี	สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ ก.ย. 67

ขอขอบคุณ